

ผลของโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงเพื่อลดภาวะเสี่ยง
โรคหลอดเลือดสมองโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านน้ำท่วม อำเภอสี้ออำนาจ
จังหวัดอำนาจเจริญ

นางสาวจิตติมา คำหล้า และนายชินพรรณ์ รุ่งจิรัชชนบูรณ์ รพ.สต.บ้านน้ำท่วม

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงระหว่างก่อนและหลังการได้รับรูปแบบปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อลดภาวะเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมอง 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับผลลัพธ์ทางด้านคลินิก (Clinical outcome) ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านน้ำท่วมตำบลเปือย อำเภอสี้ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านน้ำท่วม ทั้งหมดจำนวน 35 คน โดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพรวมทั้งแรงสนับสนุนทางสังคม มากำหนดและประยุกต์เป็นรูปแบบโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดภาวะเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งประกอบด้วย การให้สุขศึกษารายบุคคลและรายกลุ่มโดยทีมสหวิชาชีพ การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ “เพื่อนคู่คิด จิตอาสา” การให้ความรู้โดยสื่อประยุกต์ร่วมกับการให้บริการคลินิกทุกเดือน รวมถึงการติดตามเยี่ยมบ้าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและแบบบันทึกผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติเชิงอนุมาน paired sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.0 สถานะภาพสมรสคู่ ร้อยละ 80.0 อยู่ในช่วงอายุ 60-69 ปี ร้อยละ 40.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 83.0 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 77.1 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 83.0 ระยะเวลาการเจ็บป่วยมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 34.3 ภายหลังจากได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดภาวะเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมีความรู้เรื่องโรคหลอดเลือดสมอง การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง การรับรู้ความรุนแรงของป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมอง การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันความเสี่ยงจากโรคหลอดเลือดสมอง การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อลดภาวะเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมอง และ พฤติกรรมการปฏิบัติตัวเพื่อลดภาวะเสี่ยงโรคหลอดเลือดสมอง ดีกว่าก่อนการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าระดับความดันโลหิต น้ำหนัก และระดับโคเลสเตอรอล หลังการวิจัยลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : โปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง